

СХВАЛЕНО
рішення педагогічної ради
протокол від 27.08.2021 р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ від 27.08.2021 р. № 64

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Бучацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3
на 2021-2022 навчальний рік

м. Бучач 2021

2. Загальні положення освітньої програми

Освітня програма закладу розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (2018) – для 1-2 класів, типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272); Державного стандарту початкової освіти (2018) – для 3-4 класів, типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273); Державного стандарту початкової загальної освіти (2011)

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, розподіл на тиждень, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти;
- освітні галузі та навчальні програми;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу.

3. Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік: 1 класу складає 805 годин/навчальний рік, 2 класу – 875 годин/навчальний рік, 3 класу – 910 годин/навчальний рік, 4 класу – 910 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5810 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1032,5 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1137,5 годин/навчальний рік, для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів для учнів для 10-11 класів – 2537,5 годин/навчальний рік: для 10 класу – 1277,5 годин/навчальний рік, для 11 класу – 1260 годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

За рівнями освіти та відповідними Державними стандартами у вигляді таблиць.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
1	Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
6	Уміння вчитися впродовж життя	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
8	Соціальна і громадянська компетентності	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: оцідливність і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

5. Навчання за наскрізними лініями

реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються міжпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- курси за вибором:
 - ✓ основи християнської етики(1-4 класи);
 - ✓ християнська етика в українській культурі(5-9 класи);
 - ✓ школа подружнього життя(10-11 класи);
 - ✓ культура добросусідства(5-6 класи);
 - ✓ початкова військова підготовка(8-9 класи);
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків:
 1. «Джура», «Сокіл» (6 годин).
 2. «Бісероплетіння» (2 години).
 3. «Музична мозаїка» (2 години).
 4. «Перші кроки в англійській мові» (1 година)

Всього 11 годин

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступінь	II-III ступені
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки	<p>Становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	Формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	---	--

6. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, уроки-семінари, конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), проблемний урок, ділові ігри тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти:

- початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»);
- базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року;
- профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року;
- особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

8. Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Естетична культура
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

9. Навчальні програми:

Повний перелік навчальних програм, за якими працює заклад:

- Типова освітня програма під керівництвом Р.Б.Шияна

Для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272):

Для 3-4 класів – Державного стандарту початкової загальної освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273).

Українська мова

У 2021/2022 навчальному році вивчення української мови здійснюватиметься за такими програмами:

у **5–9 класах** за навчальною програмою: Українська мова. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804);

у **10-11 класах** – за **новими** навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.

Українська література

У 2021/2022 навчальному році вивчення української літератури в **5–9 класах** здійснюватиметься за навчальною програмою: Українська література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804;

у **10-11 класах** – за **новими** навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.

Англійська мова

Вивчення іноземних мов у 2021/2022 навчальному році буде здійснюватися за декількома Державними стандартами та Типовими освітніми програмами, а саме:

- для учнів **1-4 класів** за новим Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою КМУ від 21 лютого 2018 року №87 та Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна;
- для учнів **5-9 класів** за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392 та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405;
- для учнів **10-11 класів** за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392 та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408.

Зарубіжна література

У 2021/2022 навчальному році вивчення зарубіжної літератури

в 5 – 9 класах здійснюватиметься за програмою: Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;

у 10-11 класах – за новими навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.

Історія

У 2021/2022 навчальному році чинними є такі навчальні програми:

- для учнів 5 – 9 класів: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи», затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
- для учнів 10-11 класів: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 10-11 класи. (профільний рівень)», затверджені наказом Міністерства від 23.10. 2017 р. № 1407. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 клас. (рівень стандарту)», затверджені наказом Міністерства від 23.10. 2017 р. № 1407.
- 9 клас «Правознавство» . Навчальна програма затверджена Міністерством освіти і науки України, наказ МОН від 07.06.2017 №804.

Біологія і екологія

У 2021/2022 навчальному році навчання біології та екології в закладах загальної середньої освіти здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

6-9 класи – Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Програма з біології і екології для **10-11 класів** закладів загальної середньої освіти: **рівень стандарту**, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.

Географія

У 2021/2022 навчальному році учні **6-9-их** класів вивчатимуть географію за навчальною програмою, затвердженою наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 .

У вересні 2021 року учні **10 класу** вивчатимуть географію на рівні стандарту (52 години, 1,5 години на тиждень) за новою навчальною програмою, що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.

Фізика і астрономія

Навчання фізики і астрономії (у старших класах) у закладах загальної середньої освіти в 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

7-9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи» (програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

10-11 класи – за новими навчальними програмами:

- «Фізика і Астрономія 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу Національної академії педагогічних наук під керівництвом Ляшенка О. І. Наказ МОН України № 1539 від 24.11. 2017 р;

Хімія

Навчання хімії у закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься за такими **навчальними програмами**:

7 - 9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804.

У 2021/2022 навчальному році у старшій школі починається перехід на навчальні програми, розроблені відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392. Тому 10 та 11 класи навчатимуться за різними програмами:

10-11 класи:

- Програма з хімії для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).

Інформатика

У 2021/2022 навчальному році вивчення інформатики основній та старшій школі закладів загальної середньої освіти здійснюватиметься за навчальними програмами»

-5-9 класи. «Програма для загальноосвітніх навчальних закладів Інформатика . 5-9 клас» Наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804.,

-10-11 класи «Інформатика». Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів(рівень стандарту).

Захист України

Вивчення Захисту України у 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься за навчальною програмою «Захист Вітчизни» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.10.2017 № 1407), у якій імплементовано компетентнісний підхід до вивчення предмета.

Фізична культура

Вивчення фізичної культури в 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

-«Фізична культура» для **10-11** класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.10.2017 № 1407) .

5-9 класи Програма затверджена Наказом Міністерством освіти і науки України від 07.06.2017 №804

Трудове навчання

Вивчення трудового навчання в 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

5-9 класи – «Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи» (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;

10-11 класи – навчальна програма «Технології 10-11 класи (рівень стандарту)» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.

Основи здоров'я

5 – 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів України Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804.

Художньо-естетичний цикл

У 2021/2022 навчальному році загальну мистецьку освіту в основній школі учні опануватимуть за програмою для загальноосвітніх навчальних закладів «**Мистецтво. 5-9 класи**» (авт. Л. Масол та ін.) (оновлена), затвердженою наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів», яка реалізується за рахунок годин, визначених типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня (наказ МОН від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказами МОН від 29.05.2014 № 664, від 12.12.2014 № 1465, від 07.08.2015 №855). Вона вміщує три блоки: «**Музичне мистецтво**», «**Образотворче**

мистецтво» або інтегрований курс «Мистецтво». Цілісна структура програми передбачає наскрізну тематику та логіку побудови змісту за роками навчання від 5 до 9 класу.

Музичне мистецтво 5-7 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Наказ МОН України від 07.06.2017 №804.

Образотворче мистецтво 5-7 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Образотворче мистецтво», затвердженої МОН України протокол №3 від 29.12.2015

Курси за вибором

Основи християнської етики. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. В. Жуковський. Рекомендовано лист ІМЗО від 02.07. 2019 № 22. 1/12-Г-528.

Християнська етика в українській культурі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Красікова Г.І. рекомендовано лист ІМЗО від 25.11.2019 р. № 22. 1/12-Г-196.

Школа подружнього життя. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів; 10-11 класи. Олійник О.В. рекомендовано лист МОН від 10.10.2018 р. № 22. 1/12-Г-1096

Культура добросусідства. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів **5-6 класи** (автори Аралжионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.) рекомендовано Міністерством освіти і науки України(наказ МОН України від 12.07.07.2021 № 495)

Початкова військова підготовка

Програма курсу за вибором «Початкова військова підготовка» 9 (8) клас. Автори Фука М.М., Бондар В.І. Рекомендовано для використання в загальноосвітніх(Лист ІТЗ від 05.06.2015 року № 14.1/12-Г-401).

10. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти (окреме положення):

1. Загальні положення (завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти): оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.Принципи забезпечення якості:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти (політика щодо забезпечення якості):

- системності;
- об'єктивності;
- безперервності;
- перспективності;
- гуманістичної спрямованості;
- відкритості;
- оперативності.

3.Процедури забезпечення якості:

- розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;

- забезпечення прозорості та зрозумілої політики щодо здобувачів освіти на усіх стадіях навчання – від зарахування до випуску, включаючи щорічне оцінювання здобувачів освіти;
- щорічне оцінювання педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників, забезпечення умов для підвищення ними своєї кваліфікації, застосування чесних та прозорих процесів щодо прийняття на роботу та розвиток персоналу (кадрова політика);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (інформаційний менеджмент);
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- забезпечення публічності інформації про освітню, адміністративну, економічну та інші види діяльності закладу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

4. Об'єкти моніторингу якості загальної середньої освіти :

- зміст освіти;
- рівень сформованості компетентностей (навчальних досягнень учнів);
- рівень соціалізації здобувачів освіти;
- засоби, що використовуються для досягнення освітніх цілей;
- умови здійснення педагогічного процесу та їх вплив на результати.

5. Оцінювання здобувачів освіти

- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, у 3-4 класах – вербальному та рівневному оцінюванню (методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 липня 2021 р. № 813. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу.

Критерії базової та повної загальної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. За № 566/19304.

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимагає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

б. Компоненти системи внутрішнього забезпечення якості:

- виконання навчальних планів та освітньої програми (контроль за виконанням),
- кадрове забезпечення освітньої діяльності (створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (оновлення методичної бази освітньої діяльності);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), якості знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- академічна доброчесність (схвалено рішенням педагогічної ради протокол від 27.08.2018 р. № 11).

11. Навчальний план:

Буцацька загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 працюватиме за 5-денним робочим тижнем. Навчання здійснюється українською мовою, учні навчаються в одну зміну, початок занять о 8.30 год.

У школі навчатиметься 205 учні в 11 класах:

- I ступінь – 65 учнів: 1 клас – 14 учнів, 2 клас – 16 учнів, 3 клас – 18 учнів, 4 клас – 17 учнів.
- II ступінь – 106 учнів: 5 клас – 21 учень, 6 клас – 18 учнів, 7 клас – 24 учні, 8 клас – 25 учнів, 9 клас – 18 учнів;
- III ступінь – 34 учні: 10 клас – 13 учнів, 11 клас – 21 учень.

Буцацька загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 здійснює свою діяльність відповідно до:

- Законів України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту»,
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778,
- Державного стандарту початкової освіти (2018) – для 1-2 класів, типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);
- Державного стандарту початкової освіти (2018) – для 3-4 класів, типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);
- Для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти освітній процес здійснюватиметься відповідно до таких типових освітніх програм: «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405; «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 25.09.2020 № 2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. №1111/35394

У 2021/2022 навчальному році школа працюватиме за наступними Типовими навчальними планами:

- 1-2 класи за типовим навчальним планом на 2019/2020 н.р. розробленого на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272;
- 3-4 класи відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН України від 08.10.2019 №1273);
- 5-9 класи відповідно до Державного стандарту базової загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405);
- 10-11 класи відповідно до Державного стандарту повної загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408)

Враховуючи бажання учнів та батьків, методичні рекомендації МОН України, з метою виконання вимог навчальних програм варіативну складову навчального плану розподілено наступним чином:

- 1-4 класи: курс за вибором – основи християнської етики – 1 год.
- 5 клас: - курси за вибором: християнська етика в українській культурі – 1 год;
 - культура добросусідства – 1 год;
 - українська мова – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - природознавство – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
- 6 клас: - курси за вибором: християнська етика в українській культурі – 1 год;
 - культура добросусідства – 1 год;
 - зарубіжна література – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
- 7 клас: - курс за вибором: християнська етика в українській культурі – 1 год;
 - українська мова – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - зарубіжна література – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
- 8 клас: - курси за вибором: християнська етика в українській культурі – 1 год;
 - початкова військова підготовка – 0,5 год;
 - українська мова – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - українська література – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
- 9 клас: - курси за вибором: християнська етика в українській культурі – 1 год;
 - початкова військова підготовка – 0,5 год;
 - українська мова – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - алгебра – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
- 10 клас: - курс за вибором: школа подружнього життя – 1 год;
 - англійська мова – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - історія України – 1,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - математика – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - біологія і екологія – 1 год - збільшення годин на вивчення предмета;
 - хімія – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета;

- Захист України – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета.
- 11 клас: - курс за вибором: школа подружнього життя – 1 год;
- українська мова – 1 год- збільшення годин на вивчення предмета,
- англійська мова – 1 год- збільшення годин на вивчення предмета,
- історія України – 1,5 год- збільшення годин на вивчення предмета;
- математика – 1 год- збільшення годин на вивчення предмета,
- біологія і екологія - 1 год- збільшення годин на вивчення предмета,
- хімія – 0,5 год- збільшення годин на вивчення предмета,
- Захист України – 0,5 год - збільшення годин на вивчення предмета.

Предмети інваріантної складової освітньої програми, що не мають цілої кількості годин, а саме: природознавство(5 кл.), українська мова(6 кл.), хімія(7 кл.), українська література(8 кл.), історія України (8 кл.), українська мова(9 кл.), історія України (9 кл.), географія (9 кл.), географія (10 кл.), будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»: «Легка атлетика», «Футбол», «Гімнастика», «Баскетбол».

Відповідно до рішення педагогічної ради від 27.08.2021 року Протокол №1 з годин навчального предмета «Я досліджую світ» у 2 класі виділено окремий предмет «Інформатика», та згоди вчителя 2 класу Амборської А.М. викладатиме вчитель інформатики. Мистецька галузь буде викладатися як окремі навчальні предмети «Музичне мистецтво» і «Образотворче мистецтво».

Поділ класів на групи при вивченні інформатики (2-9,11 класи) здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002р. №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами).

Директор школи _____

Г.М.Нениш

Додаток 1
до освітньої програми
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Навчальний план
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3 (1-3 класи) на 2021-2022 н.р.

Навчальні предмети	автор Р. Б. Шиян			
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
<i>Інваріантний складник</i>				
Українська мова	5	5	5	5
Англійська мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ (мовно-літературна; математична; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична освітні галузі)	7	7	7	7
Інформатика	0	1	1	1
Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Біблійна історія та християнська етика	1	1	1	1
Загальна кількість навчальних годин	23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	26	26

Директор школи _____

 Г.М.Нениш

Додаток 2
до освітньої програми
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Навчальний план
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3 (5-9 класи) на 2021-2022 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5	2,5+0,5	2+1	2+0,5
	Українська література	2	2	2	2+0,5	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2+1	2+1	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво				1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2+1
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2+0,5	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3 +1	26,5+3 +1	28+3 +1,5	28,5+3 +1,5	30+3 +1,5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації (на розгляд педради)		3	3	2,5	3	3
Курси за вибором		2	2	1	1,5	1,5
Біблійна історія та християнська етика		1	1	1	1	1
Культура добросусідства		1	1			
Початкова військова підготовка					0,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		28	31	32	33	33
Всього		26,5+3	29,5+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Директор школи _____

Г.М.Нениш

Додаток 3
до освітньої програми
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Навчальний план
Буцацької ЗОШ І-ІІІ ст. №3 (10-11 класи) на 2021-2022 н.р.

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	27+5,5	26+6
Українська мова	2	2+1
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2+1	2+1
Історія України	1,5 +1,5	1,5+1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2+1	2+1
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5+0,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	6,5	7
Курси за вибором	1	1
Біблійна історія та християнська етика	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	36,5	36

Директор школи _____

 Г.М.Нениш